

[Time: 3 Hrs.]		[Marks:100]
Please check whether you have got the right question paper.		
N.B:	1. All questions are compulsory. 2. All questions carry equal marks. 3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.	

Q.1	A	Explain the importance of Maharashtra Panchayat Raj system by explaining historical background.	
		OR	
	B	Review the various recommendations of the 73rd Constitutional Amendment with its background of amendment.	
Q.2	A	What is meant by land tenancy act, explain the importance of land tenancy act in rural development?	
		OR	
	B	Give detailed information about Land Ceiling Act.	
Q.3	A	Explain the importance of PESA Act from tribal social welfare point of view.	
		OR	
	B	Explain in detail about Biodiversity Act.	
Q.4	A	Explain the importance of Right to Information in detail.	
		OR	
	B	Explain the impact of Right to Information on rural administration system.	
Q.5		Short Note (Any Two)	
	A	Zilla Parishad and Panchayat Samiti Act-1962	
	B	Importance of land fragmentation prevention act.	
	C	Importance of cooperatives act	
	D	Forest Rights Act	

[वेळ: ३ तास]		[गुण: १००]
कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.		
सूचना:	१ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. २ सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. ३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ घ्यावा.	
प्र.१	A	महाराष्ट्र पंचायत राज व्यवस्थेची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी सांगून महत्त्व स्पष्ट करा.
		किंवा
	B	73 व्या घटना दुरुस्ती मागील पार्श्वभूमी सांगून विविध शिफारशींचा आढावा घ्या.
प्र.२	A	कुळ कायद्याचा अर्थ सांगून कुळ कायद्याचे ग्रामीण विकासातील महत्त्व स्पष्ट करा.
		किंवा
	B	कमाल जमीन धारण कायद्याविषयी सविस्तर माहिती सांगा.
प्र.३	A	पेसा कायद्याचे महत्त्व आदिवासी समाज कल्याण दृष्टिकोनातून विशद करा
		किंवा
	B	जैवविविधता कायद्याविषयी सविस्तर माहिती सांगा.
प्र.४	A	माहितीच्या अधिकाराचे महत्त्व सविस्तर विशद करा.
		किंवा
	B	माहितीच्या अधिकाराचा ग्रामीण प्रशासन यंत्रणेवर झालेला परिणाम स्पष्ट करा.
प्र.५		टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)
	A	जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम-1962.
	B	जमीन तुकडेबंदी कायदा महत्त्व.
	C	सहकारी कायदा महत्त्व.
	D	वनहक्क कायदा.